

1312

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 13 października 2010 r.

w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego dotyczącego pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w instytutach badawczych

Na podstawie art. 61 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w stosunku do pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w instytutach badawczych, zwanych dalej „instytutami”, oraz sposób wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia.

§ 2. 1. Nie wszczyna się postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umarza się, gdy:

- 1) obwiniony zmarł;
- 2) popełniony czyn nie zawierał znamion przewinienia dyscyplinarnego;
- 3) nastąpiło przedawnienie, o którym mowa w art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) postępowanie dyscyplinarne co do tego samego czynu tej samej osoby jest w toku lub zostało prawomocnie zakończone.

2. Jeżeli podstawą umorzenia postępowania dyscyplinarnego była śmierć obwinionego, na wniosek jego małżonka, krewnego w linii prostej, brata lub siostry zgłoszony w terminie roku od dnia śmierci obwinionego, postanowienie o umorzeniu traci moc. W takim przypadku postępowanie dyscyplinarne prowadzi się nadal z udziałem obrońcy ustanowionego przez wnioskodawcę albo ustanowionego przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej obrońcy z urzędu.

Rozdział 2

Postępowanie wyjaśniające

§ 3. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny może przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych, jak również przeprowadzać wszelkie inne dowody, konieczne do wyjaśnienia sprawy.

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej — nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 216, poz. 1596).

2. Wezwania obwinionego, świadków i biegłych rzecznik dyscyplinarny dokonuje w formie pisemnej.

3. Odmowa złożenia wyjaśnień przez obwinionego lub niezłożenie wyjaśnień z przyczyn leżących po stronie obwinionego nie stanowią przeszkody w złożeniu przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

4. Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego obwiniony i jego obrońca mogą, w obecności osoby upoważnionej lub rzecznika dyscyplinarnego, przeglądać akta sprawy oraz sporządzać wypisy i notatki.

§ 4. 1. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego wskazują na zasadność wysuniętych zarzutów, rzecznik dyscyplinarny składa do komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy, wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i o ukaranie. Przed złożeniem wniosku z jego treścią zapoznaje się obwinionego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane obwinionego: imię i nazwisko, miejsce i datę urodzenia, tytuł lub stopień naukowy, stanowisko służbowe, miejsce pracy;
- 2) dokładne określenie zarzucanego czynu, ze wskazaniem czasu, miejsca i okoliczności jego popełnienia;
- 3) wykaz zawierający imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę, jak również wskazanie innych dowodów; do wykazu może być dołączony wniosek o zaniechanie wezwania świadków i odczytanie na rozprawie ich zeznań złożonych w toku postępowania wyjaśniającego;
- 4) proponowany rodzaj i wymiar kary dyscyplinarnej;
- 5) uzasadnienie oparte na wynikach postępowania wyjaśniającego;
- 6) datę i podpis rzecznika dyscyplinarnego przeprowadzającego postępowanie wyjaśniające.

§ 5. Z każdej czynności postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny sporządza protokół.

§ 6. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego nie potwierdziły wysuniętych zarzutów lub jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w § 2 ust. 1, rzecznik dyscyplinarny odstępuje od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

Rozdział 3

Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji

§ 7. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 ustawy, zwanej dalej „komisją dyscyplinarną pierwszej instancji”, wyznacza skład orzekający.

2. Skład orzekający na posiedzeniu niejawnym, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku rzecznika dyscyplinarnego, wydaje postanowienie o:

- 1) wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyznaczeniu terminu rozprawy albo
- 2) zwrocie wniosku rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia braków w postępowaniu wyjaśniającym, wskazując zakres uzupełnienia i termin uzupełnienia, nie dłuższy niż 30 dni, albo
- 3) umorzeniu postępowania w przypadkach wymienionych w § 2 ust. 1.

3. Odpisy postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony.

4. Obwinionemu i jego obrońcy, jeśli został ustanowiony, doręcza się, wraz z odpisem postanowienia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i wyznaczeniu terminu rozprawy, odpis wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i o ukaraniu.

5. W przypadku, o którym mowa w art. 53 ust. 2 ustawy, skład orzekający na posiedzeniu niejawnym, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania, wydaje postanowienie o:

- 1) skierowaniu sprawy do rzecznika dyscyplinarnego w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego;
- 2) umorzeniu postępowania w przypadku określonym w § 2 ust. 1 pkt 1.

§ 8. 1. W trakcie postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarnej, obwiniony lub jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, mogą zgłaszać do komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji wnioski o dopuszczenie nowych dowodów. Wnioski uwzględnia się, jeżeli okoliczności, do których stwierdzenia dowody miałyby być powołane, mogą mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

2. Komisja jest obowiązana uwzględnić wniosek obwinionego lub jego obrońcy o wezwanie na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarnej wniosł o odczytanie jego zeznań zamiast wezwania na rozprawę.

§ 9. Komisja dyscyplinarna pierwszej instancji wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

§ 10. 1. O terminie i miejscu rozprawy przewodniczący składu orzekającego zawiadamia na piśmie przewodniczącego rady naukowej instytutu, rzecznika dyscyplinarnego i obrońcę obwinionego, jeżeli został ustanowiony, a ponadto wzywa pisemnie na rozprawę:

- 1) obwinionego;
- 2) świadków i biegłych.

2. Obwinionemu doręcza się wraz z wezwaniem:

- 1) listę członków składu orzekającego;
- 2) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawiennictwa.

3. Termin rozprawy wyznacza się tak, aby między doręczeniem obwinionemu, świadkowi lub biegłemu wezwania na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 14 dni. W przypadku niezachowania tego terminu, rozprawa na wniosek obwinionego lub jego obrońcy może być odroczone.

4. Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego obwiniony i jego obrońca mogą w obecności osoby upoważnionej lub przewodniczącego składu orzekającego przeglądać akta sprawy oraz sporządzać wypisy i notatki.

§ 11. 1. Rzecznik dyscyplinarnej, obwiniony lub jego obrońca mogą zgłosić przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji żądanie wyłączenia członka składu orzekającego, jeżeli między obwinionym lub pokrzywdzonym a członkiem składu orzekającego zachodzą stosunki tego rodzaju, że mogą wzbudzać wątpliwość co do bezstronności członka składu orzekającego. Wniosek rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, przy czym w posiedzeniu tym nie bierze udziału członek komisji, którego wniosek o wyłączenie dotyczy.

2. Wniosek uwzględnia się, w szczególności gdy członek składu orzekającego:

- 1) jest lub był małżonkiem obwinionego, jego obrońcy lub rzecznika dyscyplinarnego;
- 2) jest krewnym, powinowatym w linii prostej, pozostaje w stosunku przysposobienia lub jest przełożonym obwinionego, jego obrońcy lub rzecznika dyscyplinarnego albo pozostaje w służbowej zależności od nich;
- 3) był świadkiem czynu, o który toczy się sprawa;
- 4) był lub pozostaje z obwinionym w sporze sądowym.

3. Wniosek o wyłączenie od rozpoznania sprawy może również złożyć, z przyczyn określonych w ust. 1, członek składu orzekającego.

4. Złożenie wniosków, o których mowa w ust. 1 i 3, jest dopuszczalne nie później niż przed rozpoczęciem rozprawy.

§ 12. obrońcą nie może być członek komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, przed którą sprawa się toczy.

§ 13. 1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego.

2. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób.

3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawę obwinionego, któremu wezwanie doręczono we właściwym terminie, lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

4. W razie uznania niestawiennictwa obwinionego za usprawiedliwione skład orzekający odracza rozprawę i wyznacza nowy termin.

5. W razie niemożności stawienia się świadków lub złożenia przez nich zeznań odmiennej treści niż w postępowaniu wyjaśniającym, na rozprawie odczytuje się ich zeznania w części lub w całości z akt postępowania wyjaśniającego.

6. Obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania obecnym na rozprawie świadkom i biegłym oraz wypowiadać się co do każdego zeznania świadka, opinii biegłego lub innego dowodu.

7. Przewodniczący zarządza opuszczenie sali rozpraw przez świadków, odczytuje wniosek o ukaranie, zarządza wysłuchanie obwinionego, przesłuchania świadków i biegłych oraz przeprowadzenie innych dowodów. Przy przesłuchaniu świadków nie mogą być obecni świadkowie, którzy jeszcze nie zostali przesłuchani.

8. Dowody na poparcie oskarżenia powinny być, w miarę możliwości, przeprowadzone przed dowodami służącymi do obrony.

9. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający, za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko w ograniczonym zakresie.

10. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela kolejno głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu, przy czym obwinionemu zawsze przysługuje głos ostatni.

§ 14. Skład orzekający jest obowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania i wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy. W tym celu skład orzekający może dopuszczać wszelkie dowody, nawet niepowołane przez strony.

§ 15. Skład orzekający może z ważnych przyczyn przerwać rozprawę na czas nie dłuższy niż 21 dni.

§ 16. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać: oznaczenie sprawy, czasu i miejsca rozprawy oraz osób w niej uczestniczących, przebieg rozprawy, a zwłaszcza oświadczenia i wnioski jej uczestników, treść wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków, wyniki postępowania dowodowego oraz przytoczenie wniosków i innych oświadczeń rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i obrońcy, jak również postanowienia składu orzekającego.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

3. Protokół może być sprostowany lub uzupełniony na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub obrońcy.

§ 17. 1. Po wysłuchaniu stron skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.

2. Narada i głosowanie są tajne. Oprócz członków składu orzekającego może być przy nich obecny protokolant.

3. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i osobno co do kary. Przewodniczący składu orzekającego głosuje ostatni.

§ 18. Postanowienia i orzeczenia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów.

§ 19. 1. Skład orzekający orzeka zgodnie z przekonaniem opartym na ocenie wszystkich dowodów ujawnionych w toku rozprawy.

2. Skład orzekający wydaje orzeczenie o:

- 1) ukaraniu, w którym uznaje obwinionego winnym w całości lub w części popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierza jedną z kar dyscyplinarnych, albo
- 2) uniewinnieniu obwinionego od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, albo
- 3) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

3. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę okoliczności popełnienia przewinienia, stopień winy, szkodliwość społeczną i skutki czynu oraz postawę etyczną obwinionego, a także jego zachowanie się przed i po popełnieniu przewinienia.

4. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza się jedną karę za wszystkie czyny łącznie.

§ 20. 1. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej sporządza się na piśmie. Orzeczenie to zawiera:

- 1) oznaczenie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, datę i miejsce rozpoznania, numer sprawy oraz datę wydania orzeczenia;
- 2) imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta;
- 3) imię i nazwisko, stanowisko służbowe, miejsce pracy, miejsce i datę urodzenia obwinionego;

- 4) dokładne określenie czynu popełnionego przez obwinionego;
- 5) rozstrzygnięcie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji;
- 6) pouczenie o terminie i trybie wniesienia odwołania do komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się na piśmie w terminie 7 dni od dnia jego ogłoszenia.

3. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać ustalenia faktyczne przez wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, a także przytoczenie okoliczności, jakie skład orzekający wziął pod uwagę przy wymiarze kary. Uzasadnienie powinno także wskazać podstawę prawną.

4. Orzeczenie i uzasadnienie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

5. Członek składu orzekającego ma prawo zaznaczyć na orzeczeniu swoje zdanie odrębne i złożyć na piśmie jego uzasadnienie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

§ 21. 1. Orzeczenie ogłasza się bezpośrednio po naradzie. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia.

2. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone, nie dłużej niż na 7 dni, przy czym dzień i godzina ogłoszenia powinny być podane na rozprawie.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego poucza obwinionego o trybie i terminie wniesienia odwołania od orzeczenia.

4. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji wraz z uzasadnieniem doręcza się obwinionemu oraz jego obrońcy, rzecznikowi dyscyplinarnemu, ministrowi nadzorującemu instytut i dyrektorowi instytutu, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

§ 22. Jeżeli pracownik z powodu usprawiedliwionej nieobecności w pracy nie może uczestniczyć w posiedzeniach komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, postępowanie ulega zawieszeniu do dnia jego stawienia się w pracy.

Rozdział 4

Postępowanie odwoławcze

§ 23. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 2, zwanej dalej „komisją dyscyplinarną drugiej instancji”. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

2. Odwołanie w dwóch egzemplarzach wnosi się za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, która wydała orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Po przyjęciu odwołania przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła je niezwłocznie wraz z aktami sprawy do komisji dyscyplinarnej drugiej instancji.

3. Odwołanie może być cofnięte najpóźniej przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej.

4. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, od którego nie zostało w przewidzianym terminie wniesione odwołanie, staje się prawomocne i podlega wykonaniu.

§ 24. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione przez osobę uprawnioną w terminie przewidzianym w § 23 ust. 2, wyznacza skład orzekający i kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

2. Skład orzekający komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, na posiedzeniu niejawnym, wyznacza termin rozprawy, rozstrzyga o konieczności wezwania świadków lub dopuszczenia innych dowodów wskazanych w odwołaniu.

§ 25. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej drugiej instancji odrzuca odwołanie w razie wniesienia go po upływie terminu przewidzianego w § 23 ust. 2 lub przez osobę nieuprawnioną. Na postanowienie przewodniczącego przysługuje zażalenie, które wnosi się w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia.

§ 26. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym członek składu orzekającego komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, wyznaczony jako sprawozdawca, przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy, jak również zawiadania strony o postanowieniu składu orzekającego w przedmiocie dopuszczenia dowodów.

2. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i jego obrońca mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie.

3. Przed zakończeniem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i obrońcy, przy czym pierwszy głos przysługuje stronie, która wniosła odwołanie.

§ 27. 1. Komisja dyscyplinarna drugiej instancji:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie, od którego wniesiono odwołanie, albo
- 2) uchyla orzeczenie w całości lub w części i wydaje nowe orzeczenie w tym zakresie, albo
- 3) uchyla orzeczenie w całości i przekazuje sprawę komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, albo
- 4) umarza postępowanie.

2. Komisja dyscyplinarna drugiej instancji może orzec karę surowszą tylko wówczas, gdy orzeczenie zostało zaskarżone przez rzecznika dyscyplinarnego.

§ 28. Do postępowania odwoławczego przed komisją dyscyplinarną drugiej instancji stosuje się odpowiednio przepisy § 9–22.

Rozdział 5

Sposób wykonywania orzeczeń

§ 29. Prawomocne orzeczenie komisji dyscyplinarnej podlega niezwłocznemu wykonaniu.

§ 30. 1. Karę dyscyplinarną wykonuje dyrektor instytutu, w którym jest zatrudniony ukarany pracownik naukowy lub badawczo-techniczny.

2. Dyrektor instytutu zarządza włączenie do akt osobowych pracownika naukowego lub badawczo-technicznego odpisu prawomocnego orzeczenia o ukaraniu wraz z uzasadnieniem i informuje o tym pisemnie pracownika.

§ 31. Dyrektor instytutu w terminie do dnia 30 marca każdego roku przedstawia ministrowi nadzorującemu instytut informację na temat wykonania prawomocnych orzeczeń komisji dyscyplinarnej w roku poprzedzającym.

Rozdział 6

Zatarcie kar dyscyplinarnych

§ 32. 1. O zatarciu kary orzeka, na wniosek ukaranego pracownika naukowego lub badawczo-technicznego, na posiedzeniu niejawnym komisja dyscyplinarna pierwszej instancji w formie postanowienia.

2. Odpis postanowienia komisja dyscyplinarna pierwszej instancji przesyła do dyrektora instytutu, w którym jest zatrudniony pracownik naukowy lub badawczo-techniczny, w celu dokonania czynności, o których mowa w art. 56 ust. 6 ustawy.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *B. Kudrycka*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki z dnia 26 września 2001 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do mianowanych pracowników naukowych zatrudnionych w jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1264), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 61 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. — Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 620 i Nr 155, poz. 1036).